

Хотира
БАХШИЛАРНИ СУЙГАН ҲАМ БАХШИ

Темир Очиллов ҳақида, унинг ижоди тўғрисида гап кетганда, биз ҳамкасблар кўпроқ унинг ўзбек фольклоршунослигига қўшган ҳиссаси, ҳалқ бахшилари ижодини илмий таҳлил қилишдаги жонбозликлари хусусида хотирлаймиз. У ўзбекистон Фанлар академиясида, Қўқон ва Самарқанд педагогика олийгоҳларида ишлаб юрган пайтларидики ёзган илмий мақолалари фақатгина унга хос бўлган услуби билан ажралиб турарди.

Темир Очиллов ўз ижодий фаолияти давомида Эргаш Жуманобул угли, Фозил ота Пўлдош угли, Пулкан шoir, Ислом шoir ҳақида қатор мақолалар ёзган эди. Жумладан Эргаш Жуманобул углининг тававалудига 110 йил тулиши мубошарати билан ёзган «Донгдор куйчи», «Олин ижодига меҳр», «Пулкан шoir ижоди тўғрисидаги «Бутун ўзбекистонга машҳур» каби мақолалари шулар жумласидандир.

Олим биринчи мақолалардан бири билан чеklangмади, Эргаш Жуманобул углининг чевараси Шомирза Абдугани угли, Алим шoir Хакки угли, Қилч Шуккур угли ҳақида қатор илмий тадқиқотлар яратди. Бу илмий ишлар ўзбек фольклоршунослиги фанида янгилик эди. Ушбу мақолани ёвар эканмиз олим билан ўртамазда бўлиб ўтган бир сўхбатни беихтиёр хотирлаймиз.

Темир ака, дедим бир кун, Социдаги санаторияларнинг бирта йўллама бор эмис, бир бори дам олиб келаймизми? «Йўқ,— деди Темир ака,— ҳали мен бормаган қишлоқлар Хоразм, Сурхондарёда тўлиб ётибди. Агар саломатлигини берса,

Ёшлар ижодиган
Тошқўлат Тугал Ургутли — 1964 йилда Самарқанд вилоятининг Урганч туманида туғилган. У 1989 йилда Алишер Навоий номидаги Самарқанд давлат университетининг ўзбек филологияси факультетини, 1993 йилда мазкур дорилфунун қoшмадаги аспирантурада битирган.
Шеърлари адабий тўлмалар республика вақтги матбуотида эълон қилинган. Ҳозир СамДУда ўқитувчилик қилади.

Бошим сила, нуфузли баҳор!

Чунки аср — асрдан
Ҳаё меросдир буёқ.
Қаршинда — йигит бошим;
Қилмагансан таманно,
Сенин қаро кўзингдан
Ёғилар асл маъно:
«Мен севсам, ёр, севман
Қалбда оташ, ор ила,
Ҳижронларни ўлдирарман
Садоқатдан дор ила».
Сени севган эр бошим
Осмон бўлса, ярашар.

Малагига бир умр
Посбон бўлса ярашар.
Сенин хунгор дорингга
Устун бўлсам қанийди,
Юрагидан бир умр
Армонларим арирди.

ТАБИАТ ВА БАҲОР
Табиат, сен зуқко ва дониш,
Эзгуликни ундирган она.
Уфурди қитмир насимлар,
Яна сирли кашфинг баҳона.

ДАРАХТЛАРДА
МЎЗГИЙДИ ТУМАН...

Қишлоқларнинг тумани—бир ҳайрат,
Юлдазлар—куй, дарехтлар—қўшиқ.
Томлар — томошбин,
одимлар — ҳайрат,
Ана ой—рақоца, нур эмас
бўшлиқ.
Ёшлар дилгир чалгандай дугор,
Борлиқ узра кезар хиргойлар,
Дунё ёлгон эмас, рост бўлар,
Туғлади амилгаб фойди.
Қишлоқларнинг тумани бир зийнат,
Дарахтларда мўзгийди туман.
Аmmo кетмон ақли уқламас,
Унинг бағри шаҳд тўла уммон.
Шунча фусун, шунча тарават,
Элитмаса, деҳқонни ажаби!

ЭРКАКЛАРНИНГ ИККИНЧИ ЮРАГИ

Кейинги йилларда простатит безлари хасталиги билан касалланган 17—40 ёшлардаги эркакларда кўплай учрамоқда. Бунга аҳолининг аллергиясиники, кам ҳаракат талаб этувчи касб-кор билан шуғулланиши, ўтириб ишлаш билан боғлиқ бўлган ҳолатлар, жинсий ҳаётнинг тартибсиз бўлиши сабаб бўлмоқда.

Кичик организмдан хилма-хил жараёнларга иштирок этувчи аъзо бўлган— простата бези қадимдан эркакларнинг иккинчи юраги» деган ном билан аталиб келинган. Шу безда энг кўп учрайдиган касаллик — яллиғланишидир. У дастлаб ўтири бошлаб жуда кўпчилик ҳолатларда сурункали босқичга ўтиб кетади.
Бездаги яллиғланиш жараёни келтириб чиқарилган асосий омиллар— турли хил инфекциялар (гонорея, уреоплазма, хламидия, стафилококк, стрептококк, трихомонада, ичак таёқчаси, замбуригсимонлар) кабилар бўлиб улар асосан гигиенага риоя қилмаслик билан жинсий алоқа қилиш тўғрисидаги йўли орқали без паренхимасига ўтиб кетади. Касаллик чидаруви миқдорларидан алоҳида ёни бир қанчаси бораюнда учраши мумкин.
Простата бези хасталиги билан оғриган беморларнинг доимий ҳолатини, жисмоний куватини, уйқунинг бузилиши, асабий ва таянж ҳолатлар безовта қилади.
Аксарият ҳолатларда еса бу дард бутунлай белгиларсиз — «иширин» ҳолда бир неча йил мобайнида сурункали кечини мумкин. Бизга мурожаат этиётган беморларнинг кўпчилиги дастлабки тасодифий жинсий алоқадан сўнг пайдо бўлган шикоятлар натижа-сида невропатолог, терапевт, баъзида фельдшер ёки тиббиётга мутлоқ алоқаси бўлмаган шахслар томонидан даволаниб туза-либ кетганликларини, энди-лида еса дард қайталаётганлигини шикоят қилади-лар. Сурункали простатит билан оғриган беморлар ҳар қандай даво тadbир-дан олдин тўғри ташxis қўйдиришлари лозим бўлади. Чунки клиникамизга ай-нан шу касалликдан «қу-тула олмайдиман» деб кел-ган беморларнинг ҳар тўрт-тасидан 1 тасида мутлоқ бошқа касалликлар аниқ-ламоқда. Сабаби кичик-чанок бўлишидаги бошқа бир аъзо касаллигини ҳам простатит хасталигига хос бўлган белгиларни намойиш қилиши мумкин.

Нези келганда ўқувчи-ларга ва шу касаллик билан оғриб юрган киши-ларга шунга алоҳида есла-тиб ўтмоғимиз лозимки, бу касалликнинг вақтида да-воламай ёни қалда давола-ниб ўз-ўзини алдаш ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин.
Сурункали простатит билан касалланган беморлар-ни, тўғрироғи сурункали простатит касаллигини даво-лаш учун бемор ва шифо-кор бир тараф бўлишлари лозим. Негаки бу касаллик-ни даволаш учун ойлаб, ҳатто йиллаб вақт керак бўлади. Бунинг учун еса

ВИЗГА ЁЗАДИЛАР

БАВЕАТИМ КЕЛДИ,
БИРОК УИ
ОЛИШИМДАН
ДАРАК ИҲҚ

1987—89 йиллар Афғонис-тонда хизмат бурчимни ўтаб қайтдим. Шундан буён Тошкентдаги 154-терстинг 53-қурилиш бошқармасида ишлаш билан бирга Тошкент автомобиль транспорт ин-ститутининг кечки бўлимида таҳсил олайман. Менинг бай-налмилчалар рўйхатиغا тур-иб, уй олиш навбатим кел-ган бўлса-да... уй беришма-япти. Яшаш шароитим еса яхши эмас.

Алжон ИВРОХИМОВ,
Чилонзор тумани, 15-йиш-лар ётоқхонаси.

ШҮР СУВДАН
ДЕВОРЛАРИМИЗ
НУРАЯШТИ

Биз Ғузвор туманидаги «Тоҳир — Зухра» жамоа ширкат хўжалиги ҳудудига Қоратян қишлоғида иста-тикомат қилामиз. Уйларим-из лаликор ерларга ту-таш. Уч-тўрт йилдири, ер ости сизот сувлари кўтари-либ, экинларимизга зарар ет-

А. ОХУНОВ,
бариччи гуруҳ Ватаг ури-ни ногирони, Р. АЗИЗОВ,
Н. ҲАЗУРБЕКОВ, К. АЛИ-МОВ, нафақахўрлар, (жа-ми 28 яш).

САВРНИНГ
ЧЕГАРАСИ БОР

Хўрматли тахрироти! Уй-ларимиздаги табиий газнинг лиллаб ёниши, унинг ҳатто чой қайнатил-ганда ҳам қурб етмаган-лигини ара қилвериб, шар-чади. Андижон газ билан таъминлаш бошқармаси дей-сизми, шаҳар ҳокимлиги дейсизми, ҳаммасига бўз-чунинг моёнидек югура-югура сабримиз тугади.

И. ҚОДИРОВ, Ш. ХУСА-НОВ, Қ. ТУРСУНОВ (жа-ми 21 яш).
Қапшадарё вилояти.

ҚИШЛОҚДА ТУМАН СПОРТ
НАҲАШИНИНГ ФИНАЛИ ИШЛАБ
ТУРИБДИ. БУ ЕРДА ЖИСМО-
НИЙ ТАБИИЯТНИ ҚУТҚУВЧИ СЕ-
НАРА ЗАГИДОВА 48 НАФАР
ҚИШЛОҚ ҚИЗЛАРИГА СПОРТ-

нинг «Дюдо» туридан са-боқ бермоқда.
СУРАТДА: Севара Заги-дова машқ устид.
Тоҳиржон ҲАМРОКУЛ
олган сурат.

«Президент Кубоги» «Миконд»дан чиқади

МАЪЛУМКИ янгида мам-лакатимиз пойтахтида Пре-зидент Кубоги учун теннис бўйича йирик халқаро тур-нир ўтказилади. Унда жа-ҳоннинг энг кучли теннис-чиларининг қатнашиши ку-тилмоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки Тошкент турнири теннис тарихида илк бор Президент Кубоги учун баҳс юритади. Унга қўйилган мукофот жамаг-масы ҳам Москвада ўтқа-зилган Кремль Кубогидан нақд 50 минг доллар қим-матлироқдир.
Энди купчиликни бу нуфузли турнирда голиб-лик қилиб 350 минг доллар мукофот пули билан бирга тақдирланадиган «Прези-

дент Кубоги»нинг ўзи қи-зқтираётган бўлса керак? У купчилик ўйлаётганидек қайсидир хоржий давлат

ЖИЗЗАҲДА ФУТБОЛ РИВОЖЛАНАДИМИ?

ВИЛОЯТ футбол федерацияси яқрида кўмитаси-нинг навбатдаги йиғилиши-да Жиззах воҳасида фут-болни ривожлантириш ма-саласи муҳокама қилинди. Вилоятнинг «Сўғдиёна» жамоаси республика чемпи-онати ва кубок мусо-бақаларини ёмон тайёр-гарлик билан бошла-гани, оқибатда дастлабки уч-рашуving никитаси-да ютқазиб, биттасида дур-ранг натижага эришгани қатъий танқид қилинди.
Умуман бу борада мураб-бийлар ишига, махсус фут-бол мактаби фаолиятига қоникарсиз баҳо берилди.
Йойларда миллий футбол-ни ривожлантиришга эти-борсизлик қилнаётгани, Зафаробод, Дўстлик, Ғал-лавор туманларида ако-

Ғайрат Кубогининг ўзи қи-зқтираётган бўлса керак? У купчилик ўйлаётганидек қайсидир хоржий давлат

Баш муҳаррир: Анвар ЖУРАБОВ
ТАҲРИР ҲАҲЪАТИ:
Абдунаби БОЙКУЗИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул кoтб, «Халқ сўзи»),
Эрон ВОҲИДОВ, Миррама МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бoш муҳар-рир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (бoш муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қўлаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул кoтб, «Народное слово»), Шажат ЯҲЬЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ,
Мухаммадхон ҚОРАБОВ, Сидқатхон ГУЛОМОВ.

Халқ Сўзи
НАРОДНОЕ СЛОВО
ТЕЛЕФОҢЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.